

دفترچه پاسخ آزمون

۱۶ آذر ماه ۹۷

دهم ریاضی

طراحان

افسانه احمدی - حمید اصفهانی - سپهر حسن خان پور - آکیتا محمدزاده	فارسی و نگارش
مریم آقایی - فرشته کیانی - سیدمحمدعلی مرتضوی - رضا معصومی	عربی زبان قرآن
محبوبه ایشام - ابوالفضل احدزاده - حامد دورانی - وحیده کاغذی - مرتضی محسنی کبیر - فیروز نژادنجف	دین و زندگی
شهاب اناری - میرحسین زاهدی - عبدالرشید شفیعی - علی شکوهی - رضا کیاسالار - جواد مؤمنی	زبان انگلیسی
مازیار احمدی ناو - علی ارجمند - علیرضا پورقلی - حسن تهجمی - حکیمه جعفری - سعید جعفری کافی آبادی - مهران حسینی - زهره رامشینی - میلاد سجادی - حمید عزیززاده - ندا کریمیان - رحیم مشتاق نظم - ابراهیم نجفی - ایمان نخستین - کریم نصیری - غلامرضا نیازی - سپند ولی زاده	ریاضی
سعید آذرخرزین - امیرحسین ابومحبوب - علی ارجمند - محمدامین اقبال محمدی - رضا عباسی اصل - علی فتح آبادی - فرشاد فرامرزی - رحیم مشتاق نظم	هندسه
محمد باغبان - اشکان برزکار - ابراهیم بهادری - ساسان خیری - سیامک خیری - زهره رامشینی - هادی عبدی - هوشنگ غلامعابدی - سیدجلال میری - حسین ناصحی	فیزیک
محبوبه بیک محمدی عینی - حامد پویان نظر - بهزاد تقی زاده - فیروزه حسین زاده بهتاش - پیمان خواجوی مجد - حسن رحمتی کونکنده - مانا زمان - منصور سلیمانی ملکان - حسین سلیمی - توحید شکری - رسول عابدینی زواره - رضا فراهانی - کامران کیومرثی - ملک نجف زاده - علیرضا نعمانی - سعید نوری	شیمی

گزینشگران، مسئولین درس و ویراستاران

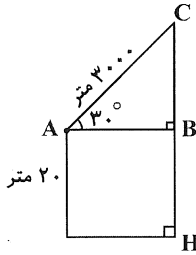
نام درس	گزینشگر و مسئول درس	گروه ویراستاری	بازبینی نهایی	مسئول درس مستندسازی
فارسی و نگارش	حمید اصفهانی	سپهر حسن خان پور	—	الناز معتمدی
عربی زبان قرآن	رضا معصومی	فرشته کیانی - سیدمحمدعلی مرتضوی		محدثه پرهیزکار
دین و زندگی	حامد دورانی	سکینه گلشنی - سیداحسان هندی		آرزو بالازاده
زبان انگلیسی	جواد مؤمنی	عبدالرشید شفیعی		فاطمه فلاحی پیشه
ریاضی	امین نصرالله	سید عادل حسینی - ندا صالح پور - سیدمحمدعلی مرتضوی	زهره رامشینی	حمیدرضا رحیم خاتلو
هندسه	امیرحسین ابومحبوب	ندا صالح پور - فرشاد فرامرزی	سید سروش کریمی مداحی	سمیه اسکندری
فیزیک	اشکان برزکار	سید امیرحسین اسلامی - اسماعیل حدادی	زهره رامشینی	آنته اسفندیاری
شیمی	حسین سلیمی	علی حسینی صفت - حسن رحمتی کونکنده اشکان وندایی	محبوبه بیک محمدی عینی	الیه شهبازی

گروه فنی و تولید

سیدمحمدعلی مرتضوی (عمومی) - منصوره شاعری (اختصاصی)	مدیران گروه
معصومه شاعری (عمومی) - منصوره شاعری (اختصاصی)	مسئولین دفترچه
مدیر گروه: مریم صالحی	مستندسازی و مطابقت با مصوبات
مسئولین دفترچه: فرزانه خاکپاش (اختصاصی) - فاطمه فلاحی پیشه (عمومی)	حروف نگاری و صفحه آرایی
اعظم عبداللهی شقایق (اختصاصی) - فاطمه علی یاری (عمومی)	ناظر چاپ
علیرضا سعدآبادی	

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

(ریاضی ۱، مثلثات، صفحه‌های ۲۹ تا ۳۵)

کریم نصیری

۵۵- کزننه ۱

طول ضلع کوچک‌ترین و بزرگ‌ترین مکعب به ترتیب برابر $\sqrt[3]{۶۵}$ و $\sqrt[3]{۸}$ می‌باشند. یعنی اگر طول ضلع مکعب میانی برابر a باشد، در این صورت باید داشته باشیم:

$$۸ < a^3 < ۶۵$$

از میان گزینه‌های داده‌شده، تنها $۱/۹$ بین $\sqrt[3]{۸}$ و $\sqrt[3]{۶۵}$ نیست؛ زیرا $۸ = ۲^3 < ۱/۹^3 < ۳^3 = ۲۷$. به عبارت دیگر چون اعداد $۲/۷$ ، $۳/۶$ و ۴ بین اعداد ۲ و $\sqrt[3]{۶۵}$ هستند ($\sqrt[3]{۶۴} = ۴$)، حجم مکعب‌های داده شده با این اضلاع، بین ۸ و ۶۵ خواهد بود.

(ریاضی ۱، توان‌های گویا و عبارت‌های جبری، صفحه‌های ۳۸ تا ۵۰)

(مکیمه بعفری)

۵۶- کزننه ۲

$$\sin 0 < 3m + 2 < \sin 30^\circ \Rightarrow 0 < 3m + 2 < \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow 0 - 2 < 3m + 2 - 2 < \frac{1}{2} - 2 \Rightarrow -2 < 3m < -\frac{3}{2}$$

$$\xrightarrow{\text{طرفین تقسیم به ۳}} -\frac{2}{3} < m < -\frac{1}{2} \Rightarrow m \in \left(-\frac{2}{3}, -\frac{1}{2}\right) = (a, b)$$

$$\Rightarrow b - a = -\frac{1}{2} - \left(-\frac{2}{3}\right) = \frac{-3 + 4}{6} = \frac{1}{6}$$

(ریاضی ۱، مثلثات، صفحه‌های ۳۶ تا ۳۱)

ریاضی ۱ (عادی)

۵۱- کزننه ۳

(علی ارمند)

$$\begin{cases} A - B = \{-4, -1\} \\ B - A = \{2, 3\} \end{cases} \Rightarrow (A - B) \cup (B - A) = \{-4, -1\} \cup \{2, 3\}$$

(ریاضی ۱، مجموعه، اکتو و دنباله، صفحه‌های ۳ تا ۵)

۵۲- کزننه ۱ روش دوم، نمودار: روز

(علی ارمند)

اگر A و B را به ترتیب مجموعه دانش‌آموزانی بنامیم که به فوتبال و والیبال علاقه دارند، هدف از این سؤال، به دست آوردن تعداد اعضای مجموعه $(A \cup B)$ است.

$$n(A \cup B) = n(A) + n(B) - n(A \cap B) = 30 + 25 - 15 = 40$$

$$n((A \cup B)') = n(U) - n(A \cup B) = 60 - 40 = 20$$

(ریاضی ۱، مجموعه، اکتو و دنباله، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳)

۵۳- کزننه ۳

(رفیم مشتاق‌نظم)

جملات دنباله را به صورت زیر در نظر می‌گیریم:

$$a, ar, ar^2, ar^3$$

$$\begin{cases} a + ar = 9 \\ ar^2 + ar^3 = 36 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \frac{ar^2 + ar^3}{a + ar} = \frac{36}{9} = 4 \Rightarrow r^2 = 4 \xrightarrow{r > 0} r = 2$$

(ریاضی ۱، مجموعه، اکتو و دنباله، صفحه‌های ۲۵ تا ۲۷)

(رفیم مشتاق‌نظم)

۵۴- کزننه ۳

می‌توان شکل داده‌شده را برای این مسئله رسم کرد.

$$\sin A = \frac{BC}{AC} \Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{BC}{3000} \Rightarrow BC = 1500 \text{ m}$$

$$CH = BC + BH = 1500 + 20 = 1520 \text{ m}$$

روی محور طول‌ها یعنی عرض برابر صفر $A(-1,0)$

$$y - y_1 = m(x - x_1) \Rightarrow y - 0 = \sqrt{3}(x - (-1))$$

$$\Rightarrow y = \sqrt{3}x + \sqrt{3}$$

(ریاضی، مثلثات، صفحه ۴۰)

(سوئدر ولی زاده)

$$-2 \leq \sqrt{x} \leq 3 \Rightarrow 0 \leq \sqrt{x} \leq 3 \xrightarrow{\text{به توان ۲}} 0 \leq x \leq 9$$

$$\Rightarrow 0 \leq x \leq 81$$

$82 =$ تعداد اعداد صحیح

(ریاضی، توان‌های گویا و عبارات‌های جبری، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۳)

(سوئدر ولی زاده)

$$a = \frac{1}{8} \Rightarrow \sqrt{\frac{1}{8}} = \frac{1}{\sqrt{8}} > \frac{1}{8}$$

(ب) نادرست.

$$a = \frac{1}{16} \Rightarrow \sqrt{\frac{1}{16}} = \frac{1}{4} > \frac{1}{16}$$

(پ) نادرست.

(ریاضی، توان‌های گویا و عبارات‌های جبری، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۳)

(سوئدر ولی زاده)

$$\left. \begin{aligned} x &= \frac{4+10}{2} = 7 \\ y &= \frac{21+23}{2} = 22 \end{aligned} \right\} \Rightarrow \begin{cases} t_1 = 7 \\ t_5 = 27 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a, b, c, d \end{cases}$$

$$d = \frac{27-7}{4} = 5$$

7, 12, 17, 22, 27

$$\Rightarrow \begin{cases} b = 12 \\ c = 22 \end{cases} \Rightarrow b^2 + c = 12^2 + 22 = 166$$

(ریاضی، مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴)

(ابراهیم نیقی)

$$1) \sqrt{1 + \tan^2 \alpha} - \frac{1}{\cos \alpha} = 0 \Rightarrow \sqrt{\frac{1}{\cos^2 \alpha}} - \frac{1}{\cos \alpha} = 0$$

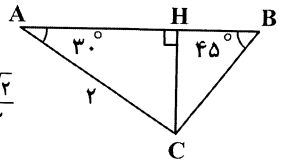
(سعید پعفری کافی آباری)

$$HC = AC \times \sin 30^\circ = 2 \times \frac{1}{2} = 1$$

$$HC = BC \times \sin 45^\circ \Rightarrow 1 = BC \times \frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$\Rightarrow BC = \sqrt{2}$$

(ریاضی، مثلثات، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۵)

(غلامرضا نیازی)

زاویه‌ها به ترتیب از کوچک به بزرگ: $a, a+d, a+2d, a+3d$

$$360^\circ = \text{مجموع زوایای داخلی دوزنقه} \Rightarrow \begin{cases} 4a + 6d = 360^\circ \\ a + 2d = 120^\circ \end{cases} \times (-4)$$

$$-6d = -120$$

$$\Rightarrow d = 20^\circ, a = 60^\circ$$

زاویه‌ها: $60^\circ, 80^\circ, 100^\circ, 120^\circ$

(ریاضی، مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴)

(مسن توایمی)

$$1 + \tan^2 x = \frac{1}{\cos^2 x} \Rightarrow 1 + \tan^2 x = \frac{9}{4} \Rightarrow \tan^2 x = \frac{5}{4}$$

$$\xrightarrow{\text{ربع اول}} \tan x = \frac{\sqrt{5}}{2}$$

$$\cot x = \frac{1}{\tan x} = \frac{1}{\frac{\sqrt{5}}{2}} = \frac{2}{\sqrt{5}} = \frac{2\sqrt{5}}{5}$$

$$\Rightarrow 2 \tan x - 5 \cot x = 2\left(\frac{\sqrt{5}}{2}\right) - 5\left(\frac{2\sqrt{5}}{5}\right) = \sqrt{5} - 2\sqrt{5} = -\sqrt{5}$$

(ریاضی، مثلثات، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

(مسن توایمی)

$$m = \tan \alpha \Rightarrow m = \tan 60^\circ \Rightarrow m = \sqrt{3}$$

$$= 24 \times 0 / 6 = 14 / 4$$

(ریاضی، مثلثات، صفحه‌های ۳۹ تا ۳۵ و ۳۴ تا ۳۴)

(ایمان نقتسین)

$$\frac{1}{\sin^2 x} = 1 + \cot^2 x, \quad \frac{1}{\cos^2 x} = 1 + \tan^2 x$$

$$A = \sqrt{(1 + \cot^2 x) + (1 + \tan^2 x)} - 4 + \cot x$$

$$= \sqrt{\tan^2 x + \cot^2 x - 2 + \cot x}$$

$$= \sqrt{\tan^2 x + \cot^2 x - 2 \tan x \cot x + \cot x}$$

$$= \sqrt{(\tan x - \cot x)^2 + \cot x} = |\tan x - \cot x| + \cot x$$

$$45^\circ < x < 90^\circ \rightarrow A = (\tan x - \cot x) + \cot x = \tan x$$

(ریاضی، مثلثات، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۶)

(عمیر علیزاده)

با توجه به این که عبارت توان در $a_n = 2^{an+b}$ درجه یک است، این دنباله، هندسی است.

$$a_7 = 2^{7a+b} = 1024 = 2^{10} \Rightarrow 7a + b = 10 \quad (1)$$

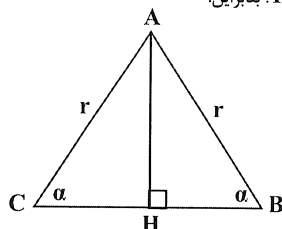
$$r = \frac{a_7}{a_1} = \frac{2^{7a+b}}{2^{a+b}} = 2^a = 8 = 2^3 \Rightarrow a = 3$$

$$(1) \rightarrow 9 + b = 10 \Rightarrow b = 1$$

$$\Rightarrow b_n = bn + a = n + 3 \Rightarrow b_7 = 10$$

(ریاضی، مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۷)

(ترا کریمیان)

می‌دانیم $HB = r \cdot \cos \alpha$. بنابراین:

$$\frac{\sqrt{u^2} = |u|}{|\cos \alpha|} \rightarrow \frac{1}{|\cos \alpha|} - \frac{1}{\cos \alpha} = 0$$

با توجه به تساوی به دست آمده مشخص است که باید علامت کسر $\frac{1}{|\cos \alpha|}$ مثبت باشد تا حاصل برابر صفر شود و این زمانی اتفاق می‌افتد که $\cos \alpha > 0$ باشد بنابراین α در ربع اول یا چهارم واقع است.

α در ربع سوم یا چهارم واقع است. $\Rightarrow \sin \alpha < 0 \rightarrow \sin \alpha \cdot \cos \alpha < 0$

انتهای کمان α در ربع چهارم واقع است. $\rightarrow (2), (1)$

(ریاضی ۱، مثلثات، صفحه‌های ۳۶ تا ۳۹ و ۳۳)

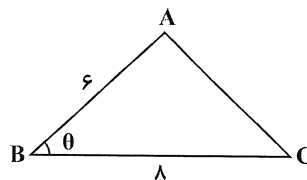
(سهند ولی‌زاده)

$$|a^2 - \sqrt{a}| - |a - a^2| - |a - \sqrt{a}|$$

$$-1 < a < 0 \rightarrow a^2 - \sqrt{a} + a - a^2 - a + \sqrt{a} = 0$$

(ریاضی، توان‌های گویا و عبارت‌های میبری، صفحه‌های ۳۸ تا ۵۳)

(ابراهیم نیقی)

$$\tan \theta = 0.75 = \frac{75}{100} = \frac{3}{4} \rightarrow \frac{1 + \tan^2 \theta}{\cos^2 \theta} = \frac{1}{\cos^2 \theta} \rightarrow 1 + \left(\frac{3}{4}\right)^2 = \frac{1}{\cos^2 \theta}$$

$$1 + \frac{9}{16} = \frac{1}{\cos^2 \theta} \rightarrow \frac{25}{16} = \frac{1}{\cos^2 \theta} \rightarrow \cos^2 \theta = \frac{16}{25}$$

$$\cos \theta = \frac{4}{5} = 0.8$$

$$\frac{\sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1}{\sin^2 \theta = 1 - \cos^2 \theta} \rightarrow \sin^2 \theta = 1 - (0.8)^2 = 1 - 0.64 = 0.36$$

$$\Rightarrow \sin \theta = 0.6 \Rightarrow S_{\triangle ABC} = \frac{1}{2} \times AB \times BC \times \sin \theta = \frac{1}{2} \times 6 \times 8 \times 0.6$$

$$B = \{x \in \mathbb{R} | x > 2\} \Rightarrow B = (2, +\infty) \Rightarrow B' = (-\infty, 2]$$

$$A' \cap B' = [1, +\infty) \cap (-\infty, 2] = [1, 2]$$

(ریاضی ۱، مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۵ تا ۸ و ۱۰ تا ۱۰)

(زهره رامشینی)

-۷۲

تعداد مربع‌های هاشورخورده در هر مرحله به صورت زیر است:

۴, ۸, ۱۲, ...

اگر الگوی خطی آن: $t_n = an + h$ باشد، داریم:

$$\begin{cases} n=1 \rightarrow t_1=4 \rightarrow 4 = a + h \\ n=2 \rightarrow t_2=8 \rightarrow 8 = 2a + h \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = 4 \\ h = 0 \end{cases} \Rightarrow t_n = 4n$$

$$t_n = 4n \Rightarrow 4n = 46 \Rightarrow n = 11.5$$

(ریاضی ۱، مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

(رفیع مشتاق‌نظم)

-۷۳

جملات دنباله را به صورت زیر در نظر می‌گیریم:

a, ar, ar^2, ar^3

$$\begin{cases} a + ar = 9 \\ ar^2 + ar^3 = 36 \end{cases} \Rightarrow \frac{ar^2 + ar^3}{a + ar} = \frac{36}{9} = 4 \Rightarrow r^2 = 4 \xrightarrow{r>0} r = 2$$

(ریاضی ۱، مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۲۵ تا ۲۷)

(رفیع مشتاق‌نظم)

-۷۴

می‌توان شکل داده‌شده را برای این مسئله رسم کرد.

$$\sin A = \frac{BC}{AC} \Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{BC}{3000} \Rightarrow BC = 1500 \text{ m}$$

$$CH = BC + BH = 1500 + 200 = 1700 \text{ m}$$

$$S_{\triangle ABH} = \frac{1}{2} AB \cdot BH \cdot \sin \alpha = \frac{1}{2} r \cdot (r \cos \alpha) \sin \alpha$$

پس داریم:

$$S_{\triangle ABC} = 2 S_{\triangle ABH} = r^2 \sin \alpha \cos \alpha = \frac{r^2}{3}$$

$$\Rightarrow \sin \alpha \cos \alpha = \frac{1}{3}$$

برای به دست آوردن $\sin \alpha + \cos \alpha$ از اتحاد مربع دو جمله‌ای کمک می‌گیریم.

$$(\sin \alpha + \cos \alpha)^2 = \sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha + 2 \sin \alpha \cdot \cos \alpha$$

$$\Rightarrow (\sin \alpha + \cos \alpha)^2 = 1 + \frac{2}{3} = \frac{5}{3}$$

$$\xrightarrow{\text{حاده } \alpha} \sin \alpha + \cos \alpha = \frac{\sqrt{5}}{\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{15}}{3}$$

(ریاضی ۱، مثلثات، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۵ و ۳۲ تا ۳۴)

(عمید علیزاده)

-۷۰

$$\triangle HBC: \hat{H}BC = 75^\circ, \hat{B}HC = 90^\circ \Rightarrow \hat{H}CB = 15^\circ$$

$$\Rightarrow \sin(\hat{H}CB) = \frac{\text{ضلع مقابل وتر}}{\text{وتر}} \Rightarrow \sin 15^\circ = \frac{HB}{BC} \Rightarrow \frac{\sqrt{6} - \sqrt{2}}{4} = \frac{\sqrt{2}}{BC}$$

$$\Rightarrow \frac{\sqrt{2}(\sqrt{3} - 1)}{4} = \frac{\sqrt{2}}{2BC} \Rightarrow BC = \frac{2}{\sqrt{3} - 1} \times \frac{\sqrt{3} + 1}{\sqrt{3} + 1} = \frac{2(\sqrt{3} + 1)}{2}$$

$$\Rightarrow BC = \sqrt{3} + 1$$

$$\triangle ABC: \tan(\hat{A}CB) = \frac{AB}{BC} \Rightarrow \tan 60^\circ = \frac{AB}{\sqrt{3} + 1} \Rightarrow \sqrt{3} = \frac{AB}{\sqrt{3} + 1}$$

$$\Rightarrow AB = 3 + \sqrt{3}$$

(ریاضی ۱، مثلثات، صفحه‌های ۲۹ تا ۳۲)

ریاضی ۱ (موازی)

(میلاد سواری)

-۷۱

$$A = \{x \in \mathbb{R} | x < 1\} \Rightarrow A = (-\infty, 1) \Rightarrow A' = [1, +\infty)$$

(مازیا ر احمدی ناو)

-۷۸

گزینه «۱»: اگر A و B نامتناهی باشند، $A \cap B$ می‌تواند متناهی یا نامتناهی باشد، به‌عنوان مثال: اشتراک $\mathbb{N}$ و $\mathbb{Q}$ برابر با مجموعه اعداد طبیعی و نامتناهی است.

گزینه «۲»: فرض کنید A مجموعه اعداد طبیعی و B مجموعه اعداد حسابی باشد، در آن صورت می‌بینیم $B - A$ متناهی و همان مجموعه $\{0\}$ است و یک عضو دارد. البته توجه کنید که $B - A$ می‌تواند نامتناهی نیز باشد.

گزینه «۴»: مطابق تمرین کتاب درسی صفحه ۷ (فعالیت الف) بین هر ۲ عدد گویا بی‌شمار عدد گویا می‌توان نوشت. (ریاضی ۱، مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۵ تا ۷)

(حسن توایمی)

-۷۹

$$1 + \tan^2 x = \frac{1}{\cos^2 x} \Rightarrow 1 + \tan^2 x = \frac{9}{4} \Rightarrow \tan^2 x = \frac{5}{4}$$

$$\tan x = \frac{\sqrt{5}}{2}$$

$$\cot x = \frac{1}{\tan x} = \frac{1}{\frac{\sqrt{5}}{2}} = \frac{2}{\sqrt{5}} = \frac{2\sqrt{5}}{5}$$

$$\Rightarrow 2 \tan x - 5 \cot x = 2\left(\frac{\sqrt{5}}{2}\right) - 5\left(\frac{2\sqrt{5}}{5}\right) = \sqrt{5} - 2\sqrt{5} = -\sqrt{5}$$

(ریاضی ۱، مثلثات، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

(حسن توایمی)

-۸۰

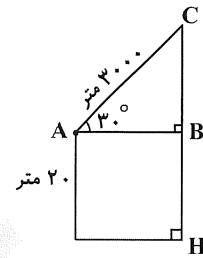
$$m = \tan \alpha \Rightarrow m = \tan 60^\circ \Rightarrow m = \sqrt{3}$$

روی محور طول‌ها یعنی عرض برابر صفر $A(-1, 0)$

$$y - y_0 = m(x - x_0) \Rightarrow y - 0 = \sqrt{3}(x - (-1))$$

$$\Rightarrow y = \sqrt{3}x + \sqrt{3}$$

(ریاضی ۱، مثلثات، صفحه ۳۰)

(ریاضی ۱، مثلثات، صفحه‌های ۲۹ تا ۳۵)

-۷۵

(علیرضا پورقلی)

$$a_{2n+1} = n^2 - 4n$$

$$2n + 1 = 27 \Rightarrow n = 13$$

$$\frac{n=13}{n=13} \rightarrow 13^2 - 4 \times 13 = 169 - 52 = 117$$

(ریاضی ۱، مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۱۷ تا ۲۰)

-۷۶

(حسن توایمی)

اگر بخواهیم بین دو عدد a و b و k واسطه حسابی درج کنیم، خواهیم داشت:

$$a, \dots, \dots, b \Rightarrow d = \frac{b-a}{k+1}$$

$$\Rightarrow d = \frac{2k+11-2k-1}{4+1} = \frac{10}{5} = 2$$

قدرمطلق اختلاف جمله پنجم و جمله چهارم برابر ۲ است.

(ریاضی ۱، مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴)

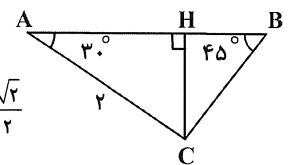
-۷۷

(سعید پیغمبری کافی آباری)

$$HC = AC \times \sin 30^\circ = 2 \times \frac{1}{2} = 1$$

$$HC = BC \times \sin 45^\circ \Rightarrow 1 = BC \times \frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$\Rightarrow BC = \sqrt{2}$$

(ریاضی ۱، مثلثات، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۵)

-۸۱

(مسئله توانی)

$$t_n = t_1 + (n-1)d$$

$$t_7 = t_1 + (7-1)d = t_1 + 6d$$

$$t_8 = t_1 + 7d$$

$$4t_7 = 8t_8 \Rightarrow 4(t_1 + 6d) = 8(t_1 + 7d)$$

$$t_1 + 6d = 2t_1 + 14d \Rightarrow t_1 = -8d$$

$$6t_{17} = 6(t_1 + 16d) = 6(-8d + 16d) = 48d$$

(ریاضی، مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

-۸۲

(مسئله توانی)

می‌دانیم اگر a, b, c جملات متوالی یک دنباله حسابی باشند، آنگاه:

$$2b = a + c$$

$$2(2k+1) = k-1 + k+2 \Rightarrow 4k+2 = 2k+1$$

$$\Rightarrow 2k = -1 \Rightarrow k = -\frac{1}{2}$$

$$\text{جملات: } -\frac{3}{2}, 0, \frac{3}{2}, \dots \Rightarrow t_1 = -\frac{3}{2}, d = \frac{3}{2}$$

$$t_n = 30 \Rightarrow 30 = -\frac{3}{2} + (n-1) \times \frac{3}{2}$$

$$30 = -\frac{3}{2} + \frac{3}{2}n - \frac{3}{2} \Rightarrow 33 = \frac{3}{2}n \Rightarrow \frac{2 \times 33}{3} = n \Rightarrow n = 22$$

(ریاضی، مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

-۸۳

(سوند ولی زاده)

$$t_7 + t_8 + t_9 = 18 \Rightarrow 3t_8 = 18 \Rightarrow 3(t_1 + 7d) = 18 \Rightarrow t_1 + 7d = 6$$

$$\Rightarrow t_1 + t_9 = 21 \Rightarrow t_1 + 8d + t_1 + 9d = 21 \Rightarrow 2t_1 + 17d = 21$$

$$\Rightarrow \begin{cases} t_1 = -15 \\ d = 3 \end{cases}$$

$$t_n = 0 \Rightarrow t_1 + (n-1)d = 0 \Rightarrow -15 + (n-1)3 = 0 \Rightarrow n = 6$$

(ریاضی، مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

-۸۴

(ابراهیم نیقی)

$$1) \sqrt{1 + \tan^2 \alpha} - \frac{1}{\cos \alpha} = 0 \Rightarrow \sqrt{\frac{1}{\cos^2 \alpha}} - \frac{1}{\cos \alpha} = 0$$

$$\frac{\sqrt{u^2} = |u|}{|\cos \alpha|} - \frac{1}{\cos \alpha} = 0$$

با توجه به تساوی به دست آمده مشخص است که باید علامت کسر $\frac{1}{|\cos \alpha|}$ مثبتباشد تا حاصل برابر صفر شود و این زمانی اتفاق می‌افتد که $\cos \alpha > 0$ باشدبنابراین α در ربع اول یا چهارم واقع است.

$$2) \sin \alpha \cdot \cos \alpha < 0 \xrightarrow{\cos \alpha > 0} \sin \alpha < 0 \Rightarrow \alpha \text{ در ربع سوم یا چهارم واقع است.}$$

انتهای کمان α در ربع چهارم واقع است. $(2), (1) \rightarrow$

(ریاضی ۱، مثلثات، صفحه‌های ۱۳۶ تا ۱۳۹ و ۱۳۳)

-۸۵

(ابراهیم نیقی)

$$\text{پنج جمله متوالی دنباله حسابی: } \frac{a-2d}{a_1}, \frac{a-d}{a_2}, \frac{a}{a_3}, \frac{a+d}{a_4}, \frac{a+2d}{a_5}$$

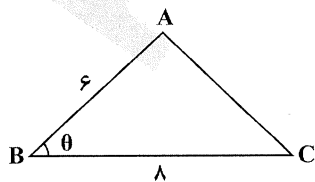
$$\begin{cases} a-2d + a-d + a + a+d + a+2d = 5a = 250 \Rightarrow a = 50 \\ a_7 + a_8 = 5a_1 \Rightarrow a-d + a+d = 5 \times (a-2d) \Rightarrow 2a = 5a - 10d \end{cases}$$

$$\Rightarrow 10d = 3a \Rightarrow 150 = 10d \Rightarrow d = 15$$

(ریاضی، مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

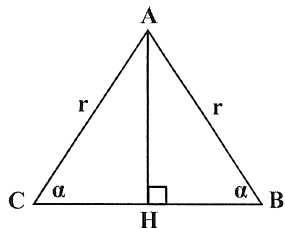
-۸۶

(ابراهیم نیقی)

$$\tan \theta = 6/10 = \frac{3}{5} = \frac{3}{4} \xrightarrow{1 + \tan^2 \theta = \frac{1}{\cos^2 \theta}} 1 + \left(\frac{3}{4}\right)^2 = \frac{1}{\cos^2 \theta}$$

$$1 + \frac{9}{16} = \frac{1}{\cos^2 \theta} \Rightarrow \frac{25}{16} = \frac{1}{\cos^2 \theta} \Rightarrow \cos^2 \theta = \frac{16}{25}$$

$$S_{\Delta ABH} = \frac{1}{2} AB \cdot BH \cdot \sin \alpha = \frac{1}{2} r \cdot (r \cos \alpha) \sin \alpha$$

پس داریم:

$$S_{\Delta ABC} = 2 S_{\Delta ABH} = r^2 \sin \alpha \cos \alpha = \frac{r^2}{3}$$

$$\Rightarrow \sin \alpha \cos \alpha = \frac{1}{3}$$

برای بدست آوردن $\sin \alpha + \cos \alpha$ از اتحاد مربع دو جمله‌ای کمک می‌گیریم.

$$(\sin \alpha + \cos \alpha)^2 = \underbrace{\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha}_{1} + 2 \sin \alpha \cdot \cos \alpha$$

$$\Rightarrow (\sin \alpha + \cos \alpha)^2 = 1 + \frac{2}{3} = \frac{5}{3}$$

$$\xrightarrow{\substack{\text{حاده } \alpha \\ \sin \alpha + \cos \alpha > 0}} \sin \alpha + \cos \alpha = \frac{\sqrt{5}}{\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{15}}{3}$$

(ریاضی، مثلثات، صفحه‌های ۳۳۳ تا ۳۳۶ و ۳۳۷ تا ۳۴۴)

(معیر علیزاده)

-۹۰

$$\widehat{HBC} : \widehat{HBC} = 75^\circ, \widehat{BHC} = 90^\circ \Rightarrow \widehat{HCB} = 15^\circ$$

$$\Rightarrow \sin(\widehat{HCB}) = \frac{\text{ضلع مقابل وتر}}{\text{وتر}} \Rightarrow \sin 15^\circ = \frac{HB}{BC} \Rightarrow \frac{\sqrt{6} - \sqrt{2}}{4} = \frac{\sqrt{2}}{BC}$$

$$\Rightarrow \frac{\sqrt{2}(\sqrt{3} - 1)}{4} = \frac{\sqrt{2}}{2BC} \Rightarrow BC = \frac{2}{\sqrt{3} - 1} \times \frac{\sqrt{3} + 1}{\sqrt{3} + 1} = \frac{2(\sqrt{3} + 1)}{2}$$

$$\Rightarrow BC = \sqrt{3} + 1$$

$$\widehat{ABC} : \tan(\widehat{ACB}) = \frac{AB}{BC} \Rightarrow \tan 60^\circ = \frac{AB}{\sqrt{3} + 1} \Rightarrow \sqrt{3} = \frac{AB}{\sqrt{3} + 1}$$

$$\Rightarrow AB = 3 + \sqrt{3}$$

(ریاضی، مثلثات، صفحه‌های ۳۲۹ تا ۳۳۲)

$$\xrightarrow{\text{حاده } \theta} \cos \theta = \frac{4}{8} = 0.5$$

$$\frac{\sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1}{\sin^2 \theta = 1 - \cos^2 \theta} \Rightarrow \sin^2 \theta = 1 - (0.5)^2 = 1 - 0.25 = 0.75$$

$$\Rightarrow \sin \theta = 0.6 \Rightarrow S_{\Delta ABC} = \frac{1}{2} \times AB \times BC \times \sin \theta = \frac{1}{2} \times 6 \times 8 \times 0.6$$

$$= 24 \times 0.6 = 14.4$$

(ریاضی، مثلثات، صفحه‌های ۲۹ تا ۳۵ و ۳۲ تا ۳۴)

(ایمان نستین)

-۸۷

$$\frac{1}{\sin^2 x} = 1 + \cot^2 x, \frac{1}{\cos^2 x} = 1 + \tan^2 x$$

$$A = \sqrt{(1 + \cot^2 x) + (1 + \tan^2 x) - 4 + \cot x}$$

$$= \sqrt{\tan^2 x + \cot^2 x - 2 + \cot x}$$

$$= \sqrt{\tan^2 x + \cot^2 x - 2 \tan x \cdot \cot x + \cot x}$$

$$= \sqrt{(\tan x - \cot x)^2 + \cot x} = |\tan x - \cot x| + \cot x$$

$$\xrightarrow{45^\circ < x < 90^\circ} A = (\tan x - \cot x) + \cot x = \tan x$$

(ریاضی، مثلثات، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۶)

(مهران حسینی)

-۸۸

$$\begin{cases} 3, \frac{11}{2}, 8, \dots \Rightarrow a_1 = 3, d = \frac{5}{2} \Rightarrow a_{61} = a_1 + 60d = 3 + 60 \left(\frac{5}{2}\right) = 173 \\ \frac{11}{2}, 5, \frac{9}{2}, \dots \Rightarrow a'_1 = \frac{11}{2}, d' = -\frac{1}{2} \Rightarrow a'_{61} = a'_1 + 60d' = \frac{11}{2} - 30 = -\frac{57}{2} \end{cases}$$

$$a_{61} + a'_{61} = 173 - \frac{57}{2} = \frac{346 - 57}{2} = \frac{289}{2}$$

(ریاضی، مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴)

(ندرا کریمیان)

-۸۹

می‌دانیم $HB = r \cdot \cos \alpha$. بنابراین:

ابتدا با توجه به الگو، جمله عمومی مربوط به تعداد مربع‌های هر مرحله را تعیین می‌کنیم:

$$1, 1+1 \times 4, 1+2 \times 4, \dots$$

$$a_n = 1 + 4(n-1) = 1 + 4n - 4 = 4n - 3$$

حال، تعداد چوب کبریت‌های هر مرحله را تعیین می‌کنیم:

$$4, 4 + (3 \times 4) \times 1, 4 + (3 \times 4) \times 2, \dots$$

$$b_n = 4 + (3 \times 4) \times (n-1)$$

$$\Rightarrow b_n = 4 + 12n - 12 = 12n - 8$$

حال با توجه به رابطه‌های به دست آمده داریم:

$$b_n - a_n = 12n - 8 - (4n - 3) = 8n - 5$$

$$8n - 5 = 91 \Rightarrow 8n = 96 \Rightarrow n = \frac{96}{8} = 12$$

(صفحه‌های ۱۳ تا ۲۰ کتاب درسی) (مجموعه، الگو و دنباله)

«معمد پوراھمدری»

-۵۵

جمله عمومی دنباله حسابی به صورت $t_n = t_1 + (n-1)d$ است. پس:

$$\begin{cases} t_1 + t_4 + t_7 = -3 \\ t_4 + t_8 + t_{11} = 24 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} t_1 + t_1 + d + t_1 + 2d = -3 \\ t_1 + 3d + t_1 + 4d + t_1 + 5d = 24 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 3t_1 + 2d = -3 \\ 3t_1 + 12d = 24 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -3t_1 - 2d = 3 \\ 3t_1 + 12d = 24 \end{cases} \Rightarrow 9d = 27 \Rightarrow d = 3, t_1 = -4$$

پس جمله بیست‌ویکم دنباله برابر است با:

$$t_{21} = t_1 + 20d = -4 + 60 = 56$$

(صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳ کتاب درسی) (مجموعه، الگو و دنباله)

«معمدی نصرالهی»

-۵۶

$$\begin{cases} a_1 = a_1 + 8d \\ a_7 = a_1 + 6d \Rightarrow (a_1 + 6d)^2 = (a_1 + 8d)(a_1 + 2d) \\ a_7 = a_1 + 2d \end{cases}$$

$$\Rightarrow (a_1)^2 + 12a_1d + 36d^2 = (a_1)^2 + 10a_1d + 16d^2$$

$$\Rightarrow 2a_1d = -20d^2$$

$$\xrightarrow{d \neq 0} a_1 = -10d \Rightarrow \frac{a_1}{a_8} = \frac{a_1 + 9d}{a_1 + 7d} = \frac{-10d + 9d}{-10d + 7d} = \frac{1}{3}$$

(صفحه‌های ۲۱ تا ۲۷ کتاب درسی) (مجموعه، الگو و دنباله)

«معمد پوراھمدری»

-۵۷

در مثلث قائم‌الزاویه ABC داریم:

$$\tan 60^\circ = \frac{BC}{AB} \Rightarrow \sqrt{3} = \frac{BC}{4} \Rightarrow BC = 4\sqrt{3}$$

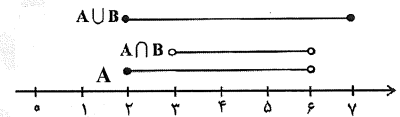
ریاضی (۱) - عادی

«معمدی نصرالهی»

-۵۱

مطابق شکل زیر، چون $A \cap B = \{3, 6\}$ پس مجموعه B از عدد ۳ (بدون احتساب خود ۳) شروع می‌شود و چون $A \cup B = \{2, 7\}$ مجموعه B به عدد ۷ (با احتساب خود ۷) ختم می‌شود، پس:

$$B = \{3, 7\}$$

(صفحه‌های ۳ تا ۷ کتاب درسی) (مجموعه، الگو و دنباله)

«معمد پوراھمدری»

-۵۲

$A \subseteq B$ و A مجموعه‌ای نامتناهی باشد، پس مجموعه B هم نامتناهی است.

نامتناهی است. $A \subseteq B \Leftrightarrow A \cap B = A \rightarrow$

مثال نقض برای گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴»:

مرجع حسابی طبیعی
 $A = \mathbb{N}, B = \mathbb{W}, U = \mathbb{W}$

گزینه «۱»:

$$B = \mathbb{W} \xrightarrow{U=\mathbb{W}} B' = \emptyset \rightarrow$$

گزینه «۳»:

$$B - A = \mathbb{W} - \mathbb{N} = \{0\} \rightarrow$$

گزینه «۴»:

$$A' \cap B' = \{0\} \cap \{ \} = \{ \} \rightarrow$$

(صفحه‌های ۵ و ۶ کتاب درسی) (مجموعه، الگو و دنباله)

«شکلیب ریبی»

-۵۳

$$n(A \cup O) = n(A) + n(O) - n(A \cap O)$$

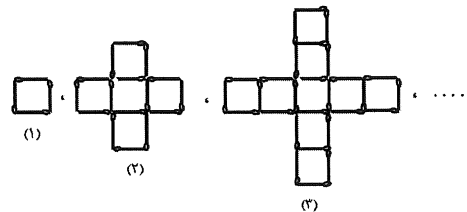
از آن‌جا که گروه‌های خونی با هم اشتراک ندارند، پس:

$$n(A \cup O) = 15 + 3 - 0 = 18$$

(صفحه‌های ۹ تا ۱۳ کتاب درسی) (مجموعه، الگو و دنباله)

«معمدی نصرالهی»

-۵۴

$$\begin{aligned}
 &= \frac{9\sqrt{3}}{4}a^2 - \left(\frac{\sqrt{3}}{2}a^2 + \frac{\sqrt{3}}{4}a^2 + \sqrt{3}a^2\right) \\
 &= \frac{9\sqrt{3}}{4}a^2 - \frac{7\sqrt{3}}{4}a^2 = \frac{\sqrt{3}}{2}a^2 \\
 &\Rightarrow \frac{S_{\text{هاشور خورده}}}{S_{\text{کل}}} = \frac{\frac{\sqrt{3}}{2}a^2}{\frac{9\sqrt{3}}{4}a^2} = \frac{2}{9}
 \end{aligned}$$

(صفحه‌های ۳۳ تا ۳۵ کتاب درسی) (مثلثات)

«شکلیب ریسی»

-۶۰

$$\frac{\cos 90^\circ - \sin 270^\circ - \tan 180^\circ}{\cos 0^\circ - \cot 270^\circ + \csc 90^\circ} = \frac{0 - (-1) - 0}{1 - 0 + 0} = 1$$

(صفحه‌های ۳۶ تا ۳۹ کتاب درسی) (مثلثات)

«ابراهیم نبغی»

-۶۱

نقطه P روی دایره مثلثاتی است، پس $y_P = \sin \alpha$, $x_P = \cos \alpha$ و

$$\tan \alpha = \frac{y_P}{x_P}$$

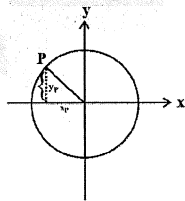
$$\tan \alpha = -\frac{2\sqrt{5}}{5} \Rightarrow \frac{y_P}{x_P} = -\frac{2\sqrt{5}}{5} \Rightarrow y_P = -\frac{2\sqrt{5}}{5}x_P \quad (1)$$

$$x_P^2 + y_P^2 = 1 \Rightarrow \left(-\frac{2\sqrt{5}}{5}x_P\right)^2 + x_P^2 = 1$$

$$\Rightarrow \frac{4}{5}x_P^2 + x_P^2 = 1$$

$$\Rightarrow \frac{9}{5}x_P^2 = 1 \Rightarrow x_P^2 = \frac{5}{9} \Rightarrow x_P = \pm \frac{\sqrt{5}}{3}$$

$$\xrightarrow{\alpha \text{ در ناحیه دوم است}} x_P = -\frac{\sqrt{5}}{3} \quad (1) \rightarrow y_P = \frac{2}{3}$$

$$P\left(-\frac{\sqrt{5}}{3}, \frac{2}{3}\right) \Rightarrow \text{مجموع مؤلفه‌ها} = \frac{2 - \sqrt{5}}{3}$$

(صفحه‌های ۳۶ تا ۳۹ کتاب درسی) (مثلثات)

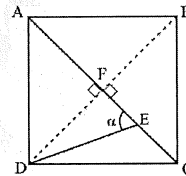
در مثلث قائم‌الزاویه BCD داریم:

$$\cot 37^\circ = \frac{CD}{BC} \Rightarrow \frac{4}{3} = \frac{CD}{4\sqrt{3}} \Rightarrow CD = \frac{16\sqrt{3}}{3}$$

(صفحه‌های ۲۹ تا ۳۵ کتاب درسی) (مثلثات)

«وهاب نادری»

-۵۸

اگر قطر دیگر مربع را رسم کنیم تا همدیگر را در نقطه F قطع کنند می‌دانیم قطرهای مربع برهم عمودند و همدیگر را نصف می‌کنند. با توجه به این که قطر مربع ۱۰ می‌باشد، در مثلث DEF داریم:

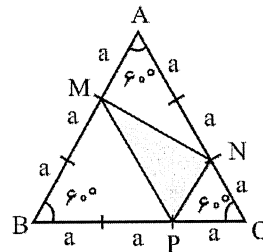
$$\tan \alpha = \frac{DF}{EF} = \frac{AC + 2}{CF - CE} = \frac{10 + 2}{5 - 2} = \frac{5}{3}$$

(صفحه‌های ۳۰ تا ۳۵ کتاب درسی) (مثلثات)

«وهاب نادری»

-۵۹

اگر از کل مثلث، سه تا مثلث هاشور نخورده را کم کنیم، مساحت قسمت هاشور خورده به دست می‌آید.

$$S_{\triangle AMN} = \frac{1}{2} \times a \times 2a \times \sin 60^\circ = \frac{\sqrt{3}}{2}a^2$$

$$S_{\triangle PNC} = \frac{1}{2} \times a \times a \times \sin 60^\circ = \frac{\sqrt{3}}{4}a^2$$

$$S_{\triangle BMP} = \frac{1}{2} \times 2a \times 2a \times \sin 60^\circ = \sqrt{3}a^2$$

$$S_{\triangle ABC} = \frac{1}{2} \times 3a \times 3a \times \sin 60^\circ = \frac{9\sqrt{3}}{4}a^2$$

$$S_{\text{هاشور نخورده}} = S_{\triangle ABC} - S_{\text{هاشور خورده}}$$

$$= 3 \times \frac{2}{16} - 1 = \frac{6}{16} - 1 = -\frac{10}{16} = -\frac{5}{8}$$

(صفحه‌های ۳۲ تا ۳۶ کتاب درسی) (مثلثات)

«مفرد پیرامبری»

-۶۵

$$\begin{aligned} \frac{1}{1-\sin\theta} + \frac{1}{1+\sin\theta} - 2\tan^2\theta & \\ = \frac{1+\sin\theta+1-\sin\theta}{1-\sin^2\theta} - 2\frac{\sin^2\theta}{\cos^2\theta} & \\ = \frac{2}{\cos^2\theta} - \frac{2\sin^2\theta}{\cos^2\theta} = \frac{2(1-\sin^2\theta)}{\cos^2\theta} = \frac{2\cos^2\theta}{\cos^2\theta} = 2 \end{aligned}$$

(صفحه‌های ۳۲ تا ۳۶ کتاب درسی) (مثلثات)

«نیما سلطانی»

-۶۶

$$\begin{aligned} \sin\theta - \cos\theta = \frac{1}{3} \xrightarrow{\text{به توان ۲}} (\sin\theta - \cos\theta)^2 = \frac{1}{9} \\ \Rightarrow \sin^2\theta + \cos^2\theta - 2\sin\theta\cos\theta = \frac{1}{9} \\ \sin^2\theta + \cos^2\theta = 1 \Rightarrow -2\sin\theta\cos\theta = -\frac{8}{9} \Rightarrow \sin\theta\cos\theta = \frac{4}{9} \end{aligned}$$

از طرفی:

$$\tan\theta + \cot\theta = \frac{\sin\theta}{\cos\theta} + \frac{\cos\theta}{\sin\theta} = \frac{\sin^2\theta + \cos^2\theta}{\sin\theta\cos\theta}$$

$$\frac{1}{\sin\theta\cos\theta} = \frac{1}{\frac{4}{9}} = \frac{9}{4}$$

(صفحه‌های ۳۲ تا ۳۶ کتاب درسی) (مثلثات)

«عامر فاکلی»

-۶۷

نادرست $\frac{1}{\sin\theta} \times \frac{\sin\theta}{\cos\theta} = \frac{1}{\cos\theta} \neq \frac{1}{\sin\theta}$ از طرف چپ تساوی (الف)

از طرف چپ تساوی (ب) $\frac{1}{\cos x} - \frac{\cos x}{1+\sin x}$

$$= \frac{1+\sin x - \cos^2 x}{\cos x(1+\sin x)} = \frac{1-\cos^2 x + \sin x}{\cos x(1+\sin x)}$$

$$= \frac{\sin^2 x + \sin x}{\cos x(1+\sin x)} = \frac{(1+\sin x)\sin x}{\cos x(1+\sin x)} = \tan x \text{ درست}$$

از طرف راست تساوی (ج) $\frac{\tan\alpha + \cos\alpha}{\sin\alpha} = \frac{\tan\alpha}{\sin\alpha} + \frac{\cos\alpha}{\sin\alpha}$

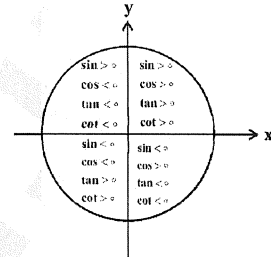
$$\begin{aligned} \frac{\sin\alpha}{\sin\alpha} + \frac{\cos\alpha}{\sin\alpha} &= \frac{1}{\cos\alpha} + \cot\alpha \text{ درست} \\ = \frac{\cos\alpha}{\sin\alpha} + \frac{\cos\alpha}{\sin\alpha} &= \frac{1}{\cos\alpha} + \cot\alpha \end{aligned}$$

«وهاب تدری»

-۶۲

مطابق شکل زیر، سینوس در ربع‌های اول و دوم دایره مثلثاتی مثبت است، پس:

$$\sin 2\alpha > 0 \Rightarrow \begin{cases} 0 < 2\alpha < 180^\circ \\ 360^\circ < 2\alpha < 540^\circ \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 0 < \alpha < 90^\circ \\ 180^\circ < \alpha < 270^\circ \end{cases} \quad (1)$$

همچنین مطابق شکل، در ربع‌های اول و چهارم هم علامت $\sin\alpha, \tan\alpha$ می‌شوند و $\sin\alpha \tan\alpha > 0$ یعنی:

$$0 < \alpha < 90^\circ \text{ یا } 270^\circ < \alpha < 360^\circ \quad (2)$$

اشتراک (۱) و (۲) ربع اول دایره مثلثاتی می‌شود. (صفحه‌های ۳۶ تا ۳۹ کتاب درسی) (مثلثات)

«موری نصرالهی»

-۶۳

زاویه‌ای که خط L با جهت مثبت محور x می‌سازد برابر با 30° است، پس:

$$\text{شیب خط } m = \tan 30^\circ = \frac{\sqrt{3}}{3} \quad (1)$$

از طرفی معادله خط L به صورت زیر است:

$$ay = -2x + 4 \Rightarrow y = -\frac{2}{a}x + \frac{4}{a} \Rightarrow m = -\frac{2}{a} \quad (2)$$

$$\xrightarrow{(1) \text{ و } (2)} -\frac{2}{a} = \frac{\sqrt{3}}{3} \Rightarrow \sqrt{3}a = -9 \Rightarrow a = -\frac{9}{\sqrt{3}} \times \frac{\sqrt{3}}{\sqrt{3}} = -\frac{9\sqrt{3}}{3}$$

$$\Rightarrow a = -3\sqrt{3}$$

(صفحه‌های ۳۰، ۳۱ و ۳۲ کتاب درسی) (مثلثات)

«شکیب ریثی»

-۶۴

با استفاده از اتحاد مثلثاتی $1 + \cot^2\theta = \frac{1}{\sin^2\theta}$ داریم:

$$\begin{aligned} A &= \sin^2\theta - \cos^2\theta + \sin^2\theta = 2\sin^2\theta - \cos^2\theta \\ &= 2\sin^2\theta - (1 - \sin^2\theta) = 3\sin^2\theta - 1 \end{aligned}$$

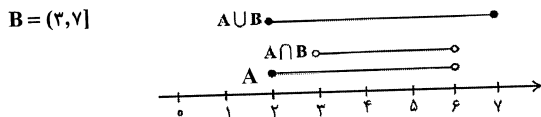

ریاضی (۱) - موازی

«مهری نصرالهی»

-۷۱

مطابق شکل زیر، چون $A \cap B = (3, 6)$ پس مجموعه B از عدد ۳ (بدون احتساب خود ۳) شروع می‌شود و چون $A \cup B = [2, 7]$ مجموعه B به عدد ۷ (با احتساب خود ۷) ختم می‌شود، پس:

(صفحه‌های ۳ تا ۷ کتاب درسی) (مجموعه، الگو و دنباله)

«مهم پورامری»

-۷۲

$A \subseteq B$ و A مجموعه‌ای نامتناهی باشد، پس مجموعه B هم نامتناهی است.

نامتناهی است. $A \subseteq B \Leftrightarrow A \cap B = A \rightarrow$ مثال نقض برای گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴»:

مرجع حسابی طبیعی
 $A = N, B = W, U = W$

گزینه «۱»:

متناهی است. $B = W \xrightarrow{U=W} B' = \emptyset \rightarrow$

گزینه «۳»:

متناهی است. $B - A = W - N = \{0\} \rightarrow$

گزینه «۴»:

متناهی است. $A' \cap B' = \{0\} \cap \{0\} = \{0\} \rightarrow$ (صفحه‌های ۵ و ۶ کتاب درسی) (مجموعه، الگو و دنباله)

«شکیب ربی»

-۷۳

$$n(A \cup O) = n(A) + n(O) - n(A \cap O)$$

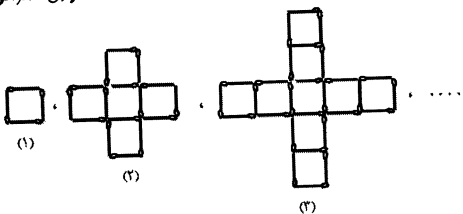
از آنجا که گروه‌های خونی با هم اشتراک ندارند، پس:

$$n(A \cup O) = 15 + 3 - 0 = 18$$

(صفحه‌های ۹ تا ۱۳ کتاب درسی) (مجموعه، الگو و دنباله)

«مهری نصرالهی»

-۷۴

$\sin^4 \theta - \cos^4 \theta$ از طرف چپ تساوی (د)

$$= (\sin^2 \theta - \cos^2 \theta)(\sin^2 \theta + \cos^2 \theta) = \sin^2 \theta - \cos^2 \theta$$

پس سه مورد صحیح است.

(صفحه‌های ۳۲ تا ۳۶ کتاب درسی) (مثلثات)

-۶۸

«مهم پورامری»

$$\sqrt{-0.008} = \sqrt{(-0.2)^3} = -0.2$$

$$\sqrt[4]{\frac{1}{625}} = \sqrt[4]{\frac{1}{5^4}} = \frac{1}{5} = 0.2$$

$$\sqrt[5]{\frac{-1}{3125}} = \sqrt[5]{\left(\frac{-1}{5}\right)^5} = -\frac{1}{5} = -0.2$$

$$\Rightarrow A = -0.2 + 3 \times 0.2 - (-0.2) = 0.9$$

(صفحه‌های ۳۸ تا ۵۳ کتاب درسی) (توان‌های گویا و عبارت‌های پیروی)

-۶۹

«مهم پورامری»

در گزینه «۴» داریم:

$$(0.4)^y = \left(\frac{2}{5}\right)^y = \frac{2^y}{5^y}$$

$$\left(\frac{3}{5}\right)^y = \frac{3^y}{5^y}$$

در مقایسه دو کسر مثبت با مخرج‌های برابر، کسری بزرگ‌تر است که صورت آن بزرگ‌تر باشد، بنابراین:

$$\left(\frac{2}{5}\right)^y < \left(\frac{3}{5}\right)^y$$

سایر گزینه‌ها صحیح هستند.

(صفحه‌های ۳۸ تا ۵۳ کتاب درسی) (توان‌های گویا و عبارت‌های پیروی)

-۷۰

«موردار قاجی»

$$-8 < -7 < -1 \Rightarrow \sqrt[3]{-8} < \sqrt[3]{-7} < \sqrt[3]{-1} \Rightarrow -2 < A < -1$$

$$8 < 13 < 27 \Rightarrow \sqrt[3]{8} < \sqrt[3]{13} < \sqrt[3]{27} \Rightarrow 2 < B < 3$$

$$81 < 83 < 256 \Rightarrow \sqrt[3]{81} < \sqrt[3]{83} < \sqrt[3]{256} \Rightarrow 3 < C < 4$$

$$0.0001 < 0.0014 < 0.0016$$

$$\Rightarrow \sqrt[4]{0.0001} < \sqrt[4]{0.0014} < \sqrt[4]{0.0016} \Rightarrow 0.1 < D < 0.2$$

(صفحه‌های ۳۸ تا ۵۳ کتاب درسی) (توان‌های گویا و عبارت‌های پیروی)

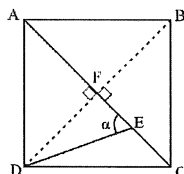

در مثلث قائم‌الزاویه BCD داریم:

$$\cot 37^\circ = \frac{CD}{BC} \Rightarrow \frac{4}{3} = \frac{CD}{4\sqrt{3}} \Rightarrow CD = \frac{16\sqrt{3}}{3}$$

(صفحه‌های ۲۹ تا ۳۵ کتاب درسی) (مثلثات)

«وهاب نادری»

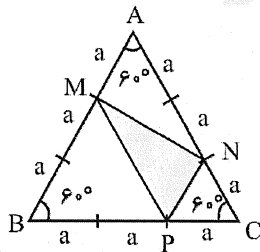
اگر قطر دیگر مربع را رسم کنیم تا همدیگر را در نقطه F قطع کنند می‌دانیم قطرهای مربع برهم عمودند و همدیگر را نصف می‌کنند. با توجه به این که قطر مربع ۱۰ می‌باشد، در مثلث DEF داریم:

$$\tan \alpha = \frac{DF}{EF} = \frac{AC \div 2}{CF - CE} = \frac{10 \div 2}{5 - 2} = \frac{5}{3}$$

(صفحه‌های ۳۰ تا ۳۵ کتاب درسی) (مثلثات)

«وهاب نادری»

اگر از کل مثلث، سه تا مثلث هاشور نخورده را کم کنیم، مساحت قسمت هاشور خورده به دست می‌آید.

$$S_{\triangle AMN} = \frac{1}{2} \times a \times 2a \times \sin 60^\circ = \frac{\sqrt{3}}{2} a^2$$

$$S_{\triangle PNC} = \frac{1}{2} \times a \times a \times \sin 60^\circ = \frac{\sqrt{3}}{4} a^2$$

$$S_{\triangle BMP} = \frac{1}{2} \times 2a \times 2a \times \sin 60^\circ = \sqrt{3} a^2$$

$$S_{\triangle ABC} = \frac{1}{2} \times 3a \times 3a \times \sin 60^\circ = \frac{9\sqrt{3}}{4} a^2$$

$$S_{\text{هاشور خورده}} = S_{\triangle ABC} - S_{\text{هاشور نخورده}}$$

-۷۸

ابتدا با توجه به الگو، جمله عمومی مربوط به تعداد مربع‌های هر مرحله را تعیین می‌کنیم:

$$1, 1+1 \times 4, 1+2 \times 4, \dots$$

$$a_n = 1 + 4(n-1) = 1 + 4n - 4 = 4n - 3$$

حال، تعداد چوب کبریت‌های هر مرحله را تعیین می‌کنیم:

$$4, 4 + (3 \times 4) \times 1, 4 + (3 \times 4) \times 2, \dots$$

$$b_n = 4 + (3 \times 4) \times (n-1)$$

$$\Rightarrow b_n = 4 + 12n - 12 = 12n - 8$$

حال با توجه به رابطه‌های به دست آمده داریم:

$$b_n - a_n = 12n - 8 - (4n - 3) = 8n - 5$$

$$8n - 5 = 91 \Rightarrow 8n = 96 \Rightarrow n = \frac{96}{8} = 12$$

(صفحه‌های ۱۳ تا ۲۰ کتاب درسی) (مجموعه، الگو و دنباله)

«مهمبر پورامدنی»

-۷۵

جمله عمومی دنباله حسابی به صورت $t_n = t_1 + (n-1)d$ است. پس:

$$\begin{cases} t_1 + t_2 + t_3 = -3 \\ t_4 + t_5 + t_6 = 24 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} t_1 + t_1 + d + t_1 + 2d = -3 \\ t_1 + 3d + t_1 + 4d + t_1 + 5d = 24 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 3t_1 + 3d = -3 \\ 3t_1 + 12d = 24 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -3t_1 - 3d = 3 \\ 3t_1 + 12d = 24 \end{cases} \Rightarrow 9d = 27 \Rightarrow d = 3, t_1 = -4$$

پس جمله بیست‌ویکم دنباله برابر است با:

$$t_{21} = t_1 + 20d = -4 + 60 = 56$$

(صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳ کتاب درسی) (مجموعه، الگو و دنباله)

«مهوری نصراللهی»

-۷۶

$$\begin{cases} a_1 = a_1 + 8d \\ a_7 = a_1 + 6d \Rightarrow (a_1 + 6d)^2 = (a_1 + 8d)(a_1 + 2d) \\ a_7 = a_1 + 2d \end{cases}$$

$$\Rightarrow (a_1)^2 + 12a_1d + 36d^2 = (a_1)^2 + 10a_1d + 16d^2$$

$$\Rightarrow 2a_1d = -20d^2$$

$$\xrightarrow{d \neq 0} a_1 = -10d \Rightarrow \frac{a_{10}}{a_8} = \frac{a_1 + 9d}{a_1 + 7d} = \frac{-10d + 9d}{-10d + 7d} = \frac{1}{3}$$

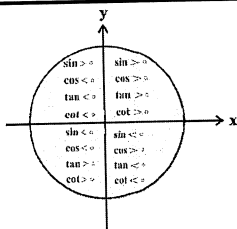
(صفحه‌های ۲۱ تا ۲۷ کتاب درسی) (مجموعه، الگو و دنباله)

«مهمبر پورامدنی»

-۷۷

در مثلث قائم‌الزاویه ABC داریم:

$$\tan 60^\circ = \frac{BC}{AB} \Rightarrow \sqrt{3} = \frac{BC}{4} \Rightarrow BC = 4\sqrt{3}$$

همچنین مطابق شکل، در ربع‌های اول و چهارم $\sin \alpha, \tan \alpha$ هم‌علامت هستند و $\sin \alpha \tan \alpha > 0$ می‌شود، یعنی:

$$0 < \alpha < 90^\circ \text{ یا } 270^\circ < \alpha < 360^\circ \quad (۲)$$

اشتراک (۱) و (۲) ربع اول دایره مثلثاتی می‌شود.

(صفحه‌های ۳۸ تا ۳۹ کتاب درسی) (مثلثات)

«موردی نمرالهی»

-۸۳

زاویه‌ای که خط L با جهت مثبت محور x ها می‌سازد برابر با 30° است، پس:

$$\text{شیب خط: } m = \tan 30^\circ = \frac{\sqrt{3}}{3} \quad (۱)$$

از طرفی معادله خط L به صورت زیر است:

$$ay = -3x + 4 \Rightarrow y = -\frac{3}{a}x + \frac{4}{a} \Rightarrow m = -\frac{3}{a} \quad (۲)$$

$$\text{از (۱) و (۲) } \rightarrow -\frac{3}{a} = \frac{\sqrt{3}}{3} \Rightarrow \sqrt{3}a = -9 \Rightarrow a = -\frac{9}{\sqrt{3}} \times \frac{\sqrt{3}}{\sqrt{3}} = -\frac{9\sqrt{3}}{3}$$

$$\Rightarrow a = -3\sqrt{3}$$

(صفحه‌های ۳۲، ۳۰، و ۳۱ کتاب درسی) (مثلثات)

«شکلیب ریبی»

-۸۴

جمله عمومی دنباله هندسی به صورت $a_n = a_1 q^{n-1}$ است، پس:

$$a_1 q \times a_1 q^4 = a_1^2 q^5, \quad (2a_1 q)^2 = (2a_1 q^3)^2 = 4a_1^2 q^6$$

$$\Rightarrow a_1^2 q^5 = 4a_1^2 q^6 \Rightarrow q^5 = 4q^6 \Rightarrow q = \pm 2$$

چون دنباله روند افزایشی دارد، پس $q = 2$ قابل قبول است.

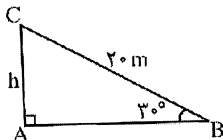
(صفحه‌های ۲۵ تا ۲۷ کتاب درسی) (مجموعه، الگو و دنباله)

«رفیم مشتاق نظم»

-۸۵

مطابق شکل زیر، داریم:

$$\sin 30^\circ = \frac{AC}{BC} = \frac{h}{20} \Rightarrow h = 20 \times \frac{1}{2} = 10 \text{ m}$$

(صفحه‌های ۲۹ تا ۳۵ کتاب درسی) (مثلثات)

$$\begin{aligned} &= \frac{9\sqrt{3}}{4}a^2 - \left(\frac{\sqrt{3}}{2}a^2 + \frac{\sqrt{3}}{4}a^2 + \sqrt{3}a^2\right) \\ &= \frac{9\sqrt{3}}{4}a^2 - \frac{7\sqrt{3}}{4}a^2 = \frac{\sqrt{3}}{2}a^2 \\ &\Rightarrow \frac{S_{\text{مماسور خورده}}}{S_{\text{کل}}} = \frac{\frac{\sqrt{3}}{2}a^2}{\frac{9\sqrt{3}}{4}a^2} = \frac{2}{9} \end{aligned}$$

(صفحه‌های ۳۳ تا ۳۵ کتاب درسی) (مثلثات)

«شکلیب ریبی»

-۸۰

$$\frac{\cos 90^\circ - \sin 270^\circ - \tan 180^\circ}{\cos 0^\circ - \cot 270^\circ + \cot 90^\circ} = \frac{0 - (-1) - 0}{1 - 0 + 0} = 1$$

(صفحه‌های ۳۶ تا ۳۹ کتاب درسی) (مثلثات)

«ابراهیم نیفی»

-۸۱

نقطه P روی دایره مثلثاتی است، پس $y_P = \sin \alpha, x_P = \cos \alpha$ و

$$\tan \alpha = \frac{y_P}{x_P}$$

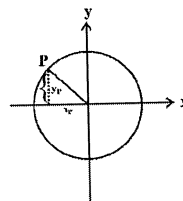
$$\tan \alpha = -\frac{2\sqrt{5}}{5} \Rightarrow \frac{y_P}{x_P} = -\frac{2\sqrt{5}}{5} \Rightarrow y_P = -\frac{2\sqrt{5}}{5}x_P \quad (۱)$$

$$x_P^2 + y_P^2 = 1 \rightarrow \left(-\frac{2\sqrt{5}}{5}x_P\right)^2 + x_P^2 = 1$$

$$\Rightarrow \frac{4}{5}x_P^2 + x_P^2 = 1$$

$$\Rightarrow \frac{9}{5}x_P^2 = 1 \Rightarrow x_P^2 = \frac{5}{9} \Rightarrow x_P = \pm \frac{\sqrt{5}}{3}$$

$$\text{در ناحیه دوم است } \rightarrow x_P = -\frac{\sqrt{5}}{3} \quad (۱) \rightarrow y_P = \frac{2}{3}$$

$$P\left(-\frac{\sqrt{5}}{3}, \frac{2}{3}\right) \Rightarrow \text{مجموع مؤلفه‌ها} = \frac{2 - \sqrt{5}}{3}$$

(صفحه‌های ۳۶ تا ۳۹ کتاب درسی) (مثلثات)

«دوهاب تارری»

-۸۲

مطابق شکل زیر، سینوس در ربع‌های اول و دوم دایره مثلثاتی مثبت است، پس:

$$\sin 2\alpha > 0 \Rightarrow \begin{cases} 0 < 2\alpha < 180^\circ \\ \text{یا} \\ 360^\circ < 2\alpha < 540^\circ \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 0 < \alpha < 90^\circ \\ \text{یا} \\ 180^\circ < \alpha < 270^\circ \end{cases} \quad (۱)$$

$$\frac{\tan \beta}{\sin \alpha} = \frac{\frac{12}{5}}{\frac{3}{5}} = \frac{12}{3} = 4$$

(صفحه‌های ۲۹ تا ۳۱ کتاب درسی) (مثالت)

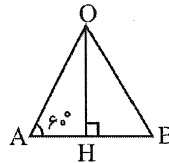
«علی اریمنده»

-۸۹

با توجه به شکل، شش ضلعی منتظم به ۶ مثلث با مساحت‌های برابر تقسیم شده است که مجموع مساحت ۲ تا از آن‌ها برابر $18\sqrt{3}$ است. بنابراین خواهیم داشت:

$$S_{OAB} = 9\sqrt{3} \Rightarrow \frac{1}{2} \times OH \times AB = 9\sqrt{3}$$

$$\xrightarrow{AB=OA} OH \times OA = 18\sqrt{3}$$

$$\xrightarrow{OA = \frac{OH}{\sin 60^\circ}} OH \times \frac{OH}{\sin 60^\circ} = 18\sqrt{3}$$

$$\Rightarrow OH^2 = 18\sqrt{3} \times \frac{\sqrt{3}}{2} \Rightarrow OH^2 = 27 \Rightarrow OH = 3\sqrt{3}$$

(صفحه‌های ۲۹ تا ۳۵ کتاب درسی) (مثالت)

«مهری نصرالهی»

-۹۰

با توجه به آن که نقطه P روی دایره مثلثاتی است، داریم:

$$x_p = \cos \theta = -\frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$x_p^2 + y_p^2 = 1 \Rightarrow y_p = \pm \sqrt{1 - x_p^2}$$

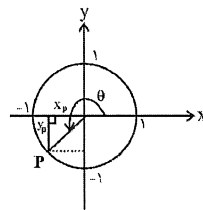
$$\xrightarrow{y_p < 0} y_p = \sin \theta = -\sqrt{1 - x_p^2} \Rightarrow \sin \theta = -\sqrt{1 - \left(-\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2} = -\frac{1}{2}$$

$$\tan \theta = \frac{\sin \theta}{\cos \theta} = \frac{y_p}{x_p} = \frac{-\frac{1}{2}}{-\frac{\sqrt{3}}{2}} = \frac{1}{\sqrt{3}}$$

$$\cot \theta = \frac{\cos \theta}{\sin \theta} = \frac{x_p}{y_p} = \frac{-\frac{\sqrt{3}}{2}}{-\frac{1}{2}} = \sqrt{3}$$

$$\Rightarrow \tan \theta + \cot \theta = \frac{1}{\sqrt{3}} + \sqrt{3} = \frac{\sqrt{3}}{3} + \sqrt{3} = \frac{4\sqrt{3}}{3}$$

(صفحه‌های ۳۶ تا ۳۹ کتاب درسی) (مثالت)

«مریم مشتاق‌نظم»

-۸۶

روش اول:

$$\Delta ABH : \sin A = \frac{BH}{AB} \Rightarrow \frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{BH}{20\sqrt{3}} \Rightarrow BH = 30$$

$$\Delta BCH : \sin C = \frac{BH}{BC} \Rightarrow \frac{1}{\sqrt{2}} = \frac{30}{BC} \Rightarrow BC = 30\sqrt{2}$$

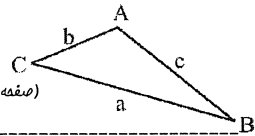
روش دوم: از نکته زیر استفاده می‌کنیم:

$$\frac{AB}{\sin C} = \frac{BC}{\sin A} \Rightarrow \frac{20\sqrt{3}}{\sqrt{2}} = \frac{BC}{\sqrt{3}}$$

$$\Rightarrow BC = \frac{60}{\sqrt{2}} = \frac{60\sqrt{2}}{2} = 30\sqrt{2}$$

نکته: در مثلث ABC، رابطه زیر برقرار است:

$$\frac{a}{\sin A} = \frac{b}{\sin B} = \frac{c}{\sin C}$$

(صفحه‌های ۲۹ تا ۳۵ کتاب درسی) (مثالت)

«مهدی بصیرایی»

-۸۷

$$\sin B = \frac{AC}{AB} \Rightarrow \sin 65^\circ = \frac{AC}{10} \Rightarrow 0.9 = \frac{AC}{10}$$

$$\Rightarrow AC = 9$$

$$\text{فیثاغورس: } AB^2 = AC^2 + BC^2 \Rightarrow 100 = 81 + BC^2$$

$$\Rightarrow BC^2 = 19$$

$$\sin A = \frac{BC}{AB} \Rightarrow \sin^2 A = \frac{BC^2}{AB^2} = \frac{19}{100} = 0.19$$

$$\Rightarrow 2 \sin^2 A + 1 = 2 \times 0.19 + 1 = 1.38$$

(صفحه‌های ۲۹ تا ۳۵ کتاب درسی) (مثالت)

«هانیه ساعی‌یکتا»

-۸۸

هر دو مثلث ABC و BCD قائم‌الزاویه هستند.

$$BC^2 = BD^2 - CD^2 = 13^2 - 12^2 = 25 \Rightarrow BC = 5$$

$$AB^2 = BC^2 - AC^2 = 5^2 - 4^2 = 9 \Rightarrow AB = 3$$

$$\tan \beta = \frac{\text{ضلع قائمه مقابل به زاویه } \beta}{\text{ضلع قائمه مجاور زاویه } \beta} = \frac{CD}{BC} = \frac{12}{5}$$

$$\sin \alpha = \frac{\text{ضلع مقابل به زاویه } \alpha}{\text{وتر}} = \frac{AB}{BC} = \frac{3}{5}$$